

6

**Ogólnopolska Rada Placówek
Wychowania Pozaszkolnego**

Biblioteczka Wychowania Pozaszkolnego

**Edukacja
przez wychowanie fizyczne,
sport, turystykę i krajoznawstwo**

Jasło 2008 - ćwierć wieku eMDeKu

*„Wierzę w Boga – kocham mój kraj – i będę
przestrzegał prawa - będę grał uczciwie – będę
walczył o zwycięstwo – ale wygrywając lub
przegrywając – będę zawsze walczył jak
najlepiej będę mógł”*

Przysięga zatwierdzona
przez władze Światowej Małej Ligi Baseballu

Godne naśladownictwo idei dr Jordana

Zanim wprowadzę czytelnika do Ogrodu Jordanowskiego w Jasle wspomnę twórcę pożytecznej idei dr Henryka Jordana, który największe dzieło życia rozpoczął w marcu 1888 roku, kiedy przyniósł do Rady Miasta Krakowa podanie o zezwolenie na założenia własnym kosztem parku dla młodzieży, na placu powystawowym przeznaczonym na pastwisko, prosząc jedynie miasto o ogrodzenie parku rowem i zbudowanie mostu na Rawie. Budowę parku rozpoczęto w kwietniu 1888. Posadzono wówczas kilka tysięcy drzewek, które podarował Aleksander Lubomirski. Budowa parku trwała zaledwie rok. Wiosną 1889 roku miało miejsce uroczyste otwarcie parku, któremu Rada Miasta nadała nazwę „Park Miejski Doktora Henryka Jordana”. Była to nowoczesna instytucja wychowania pozaszkolnego koncentrująca się na wychowaniu zespołowym i wszechstronnym jednostki, oferująca uczestnikom różnorodne formy aktywności. Początkowo szczególny nacisk położono na gimnastykę, później doceniono gry, a zwłaszcza piłkę nożną. Gra ta zadomowiła się w parku w 1890 roku, kiedy to doktor Jordan szczególnie zainteresował się młodzieżą rzemieślniczą, zaniedbaną wychowawczo i pozbawioną wszelkich rozrywek. Mimo ogromu pracy Henryk Jordan codziennie przychodził do parku, brał czynny udział w organizowanych zajęciach, zapraszał młodzież na pogadanki pod 44 pomnikami bohaterów narodowych. W ten sposób Jordan przyczyniał się do wychowania młodych ludzi kształtując u nich wrażliwość na sprawy narodowe.

Dzieło dr Jordana było wspaniałym wzorem, który w całej Europie podziwiano i naśladowano. Zagraniczni goście często przy okazji zwiedzania miasta przychodzili również do parku i zaznajamiali się z całokształtem jego działalności. Założyciel parku w ten sposób uzasadniał potrzebę organizowania gier i zabaw na wolnym powietrzu:

„Zmęczone ciało wymaga odpoczynku, znużony umysł szuka wytchnienia, a dusza pragnie wesołości, tego nastroju, które życie miłszym nam czyni. Tego wszystkiego dostarcza zabawa w szerokim znaczeniu pojęta; jest więc ona potrzebą natury ludzkiej, tak niemal jak powietrze, jak pokarm. Każdy też pragnie się zabawić, czy młody, czy stary, czy wesoły, czy niby poważny - ba nawet zwierzęta się bawią. A skoro tak jest, skoro tej potrzeby ani dobrowolnie, ani przymusowo stłumić nie można bez uszczerbku dla zdrowia fizycznego i moralnego człowieka, toć zabawy nie są błahostką. Są to wręcz przeciwnie dla zdrowia fizycznego i moralnego sprawy bardzo poważne, nad którymi każdy myślący człowiek, a przede wszystkim ci, którym nad innymi piecza jest powierzona dobrze się zastanowić i rozważyć winni, czy, w jakiej mierze i w jaki sposób potrzebie tej zadość się czyni.” H. Jordan: O zabawach młodzieży - odczyt, "Przewodnik Higieniczny" - Organ Towarzystwa Opieki Zdrowia 1891, Nr 2, str. 35-36.

Podobnie było w Jaśle, tu bowiem Młodzieżowy Dom Kultury usytuowany jest w centrum miasta, wśród bujnej zieleni Ogrodu Jordanowskiego, co sprzyja uprawianiu, sportu, rekreacji, turystyki.

Najpierw powstał Ogród Jordanowski. Inicjatywa budowy obiektu zrodziła się wraz z likwidacją placu zabaw istniejącego niegdyś u zbiegu ulic Kołłątaja i Kościuszki, gdzie zlokalizowano budowę obecnego Jasielskiego Domu Kultury. Do 1972 roku funkcjonował także plac zabaw przy Szkole Podstawowej nr 3 w Jaśle. Lokalizacja tego ogrodu na podmokłych księżących łąkach wymagała nie lada przygotowań. Przez lata zwożono tu tony gruzu, ziemi. Wielkim orędownikiem tego przedsięwzięcia był ówczesny Naczelnik Miasta Jasła Jan Szweda .

Młodzieżowy Dom Kultury budowano w latach 1978 – 1983, ale ogród służył rekreacji i zabawie już wcześniej.

Z okazji Dnia Dziecka 4 czerwca 1983 r., uroczyście oddano obiekt do statutowego funkcjonowania. Działalność placówki trwa od 1 września roku szkolnego 1983/84. Odtąd Młodzieżowy Dom Kultury i Ogród Jordanowski zespolono i funkcjonują jako jedna placówka wychowania pozaszkolnego. W czerwcu 2008 placówka odnotowuje 25-lecie kulturotwórczej i sportowo - rekreacyjnej działalności.

Pierwszym dyrektorem Ogniska Pracy Pozaszkolnej w Młodzieżowym Domu Kultury był od 1 lipca 1983 do sierpnia 1984 r. Ryszard Gryboś, zaś od 1 września 1984 r. do 31 sierpnia 2006 r. wieloletnim dyrektorem MDK był Zbigniew Dranka. Od 1 września 2007 pełni tę funkcję Grażyna Leńczuk.

Na 15 – lecie działalności placówki dyrektor MDK otrzymał, z tej okazji, korespondencję z Watykanu, w której czytamy: W liście do Młodych Jan Paweł II pisał: ”Można powiedzieć, nawiązując do Ewangelii, że młodość to czas rozpoznawania talentów. Równocześnie zaś jest to czas wchodzenia na wielorakie szlaki, po których rozwijała się i nadal rozwija cała ludzka działalność, praca i twórczość. Życzę Wam – każdej i każdemu – abyście odnaleźli siebie na tych szlakach. Abyście wchodzili na nie z zainteresowaniem, z pilnością, z entuzjazmem (n.12)”.

„Święto ulicy Jana Pawła II” obchodzi się w rocznicę urodzin jej zacnego patrona - 18 maja. Adres zobowiązuje - MDK Jasło, ulica Jana Pawła II 8 A , 38 – 200 Jasło.

Młodzieżowy Dom Kultury w Jaśle prowadzi ożywioną działalność adresowaną do dziewcząt i chłopców w wieku przedszkolnym i szkolnym. Misją tej placówki jest wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży we współpracy z rodziną, szkołą i środowiskiem m.in. poprzez promowanie zdrowia, kultury fizycznej i turystyki.

W pracy MDK integrowane są różne zagadnienia pedagogiczne, wśród których najważniejsze są wartości, normy, wzory zachowań, poglądy, systemy wychowawcze i tradycje. Głównym statutowym celem funkcjonowania MDK jest inspirowanie i wspieranie rozwoju intelektualnego, fizycznego i emocjonalnego dzieci i młodzieży poprzez aktywne spędzanie czasu wolnego, przygotowanie uczestników zajęć do życia społecznego, kształtowanie osobowości, ujawnianie i rozwijanie uzdolnień, zainteresowań i umiejętności. Uczestników zajęć zespala się w grupy rówieśnicze rozwijając ich talenty i skłonności do nawiązywania koleżeńskich i przyjacielskich kontaktów. Praca w MDK ma bardzo silny związek z przedszkolami i szkołami. Dom Kultury łączy wiele wspólnych zadań i więzi tę

ciągle rozwijamy ze względu na stale zmieniające się potrzeby kulturalne i autentyczne zainteresowania młodych ludzi.

Młodzieżowy Dom Kultury jest jednym z elementów systemu kulturalno - edukacyjnego miasta. Zasadniczą formą zajęć stałych są koła zainteresowań, sekcje, kluby, zespoły i drużyny. Oferta programowa adresowana jest do miłośników wielu dziedzin, takich jak plastyka, muzyka, teatr, taniec, fotografia, nauka gry na instrumentach, języki obce, sport i rekreacja, modelarstwo lotnicze, historia regionu, szachy, warcaby 100 - polowe, informatyka, dziennikarstwo oraz wiele innych. Zaprasza też „Ogródkowe przedszkole”.

Na spotkaniach sekcji modelarstwa lotniczego młodzi konstruktorzy budują latawce, proste modele kartonowe i bardziej skomplikowane modele latające, redukcyjne prezentowane na licznych wystawach i konkursach. Modelarze walczą o zwycięstwo w corocznym „Święcie latawca”. Jakże przypomina to ofertę Parku Jordana w Krakowie, gdzie było kształcenie politechniczne w warsztatach stolarskich, tokarskich i ślusarskich, a także wychowanie przez pracę w ogródku doświadczalnym warzywnym i kwiatowym (kształtowanie zrozumienia dla jedności pracy fizycznej i umysłowej, teorii i praktyki). Dzieci i młodzież uczyły się także przysposobienia obronnego. Ćwiczenia wojskowe w oddziale, a potem I Pułku Dzieci Krakowskich wzbogacało wychowanie higieniczne z kąpielami natryskowymi i dożywianiem.

W jasielskim Ogrodzie Jordanowskim kilkakrotnie odbywały się zawody sportowo - obronne” Sprawni jak żołnierze”. Na 15 - lecie MDK zaprosił, w imieniu dzieci, żołnierzy z 21 Pułku Strzelców Podhalańskich z Rzeszowa, którzy urządzili młodym jaślanom swoistą zabawę w wojsko. Był sprzęt wojskowy i uzbrojenia, pokazy, orkiestra wojskowa i żołnierska grochówka.

W MDK bardzo popularne są zajęcia szachowe. Zasadą tej sekcji jest nieustanna praca nad doskonaleniem techniki najstarszej, królewskiej gry. Szachiści konfrontują swe umiejętności podczas wielu turniejów, podczas których odnoszą niemałe sukcesy.

Na bazie kółka szachowego powstał w styczniu 2000 r. i działa nadal autonomiczny Klub Szachowy MDK Jasło .

Jego działalność obejmuje szkolenie dzieci i młodzieży z terenu miasta Jasła i powiatu, organizację zawodów szachowych oraz zapewnienie udziału młodych zawodników w licznych turniejach, a także zapewnienie fachowej opieki trenerskiej dla najlepszych zawodników. Zarząd klubu tworzą głównie rodzice.

Szachiści mają osiągnięcia na szczeblu centralnym, a nawet międzynarodowym: nagrody w licznych turniejach, medale na Mistrzostwach Polski Juniorów i na Mistrzostwach Europy.

Klub spod znaku MDK Jasło szczyli się grą w szachowej I lidze juniorów i wybitnymi wychowankami.

Intrygujące jest wieloletnie zainteresowanie grą w warcaby 100 - polowe. Sympatycy warcabów spotykają się, by doskonalić i rozwijać swe umiejętności, by walczyć o pierwszeństwo m.in. symultanach i turniejach.

W trakcie działalności placówki oferowano również ciekawe spotkania w sekcjach turystyki górskiej, rowerowej, sekcji rolkowej, ćwiczone chińską gimnastykę TAI CHI CHUAN. Sekcja rowerowa i rolkowa wielokrotnie dawały popisy swych umiejętności

w imprezach miejskich i poza Jasłem. Natomiast młodzież o zainteresowaniach sportowych realizowała się w sekcjach piłki ręcznej, koszykowej, siatkowej, nożnej, tenisa ziemnego i stołowego, lekkoatletyki, pływania. Przez wiele lat w Ogrodzie Jordanowskim przy MDK były jedyne w mieście baseny i brodziki.

To w tej placówce 21 maja 1988 r. odbył się pierwszy w Jaśle publiczny pokaz telewizji satelitarnej, z ogromnym zainteresowaniem przyjęto transmitowane na żywo relacje z imprez sportowych z renomowanych zawodów. Także w Ogrodzie Jordanowskim 6 czerwca 1993 wzniósł się w powietrze balon HARCERZ – nowość w naszym mieście. Uczestników podnoszono na wysokość 30 metrów.

Bardzo ściśle zawiązana jest współpraca placówki z miejscową Komendą Hufca ZHP. Siedzibą jasielskiego harcerstwa jest właśnie MDK. Dom Kultury jest więc od lat miejscem harcerskich ognisk, akcji, zbiórek, rajdów, biwaków, spotkań instruktorów. Stąd jasielscy skauci wyruszają na obozy, których naturalną cechą są gry terenowe, wyprawy, gimnastyka i rekreacja.

W MDK ma też swoją siedzibę Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, z którym organizowane są wspólne wycieczki, imprezy, półkolonie i kolonie dla dzieci oraz konkursy np. kredkujemy asfaltowe boisko .

MDK przy współpracy z Polskim Towarzystwem Krajoznawczo-Turystycznym skupiał miłośników różnych form wędrowania po regionie, był miejscem kursów organizatora turystyki.

Dla młodzieży z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych powiatu organizowana jest żaknada. Przebierańcy gwiazdziście schodzą się ze szkół do miejsca imprezy, najpierw na „przekazanie „władzy” przez Burmistrza Miasta Jasła – młodzieży przed Urzędu Miasta, następnie do Ogrodu Jordanowskiego na wspólne prezentacje artystyczne szkół, konkursy np. na przebranie, rozgrywki sportowe, rekreację. Ostatnio, na życzenie samych „żaków” nagrodami dla szkół były piłki do „siatki,” „kosza” i „nogi”.

Znane, lubiane i bardzo popularne są coroczne imprezy organizowane z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka, na których spotykają się najmłodsi, by uczestniczyć m.in. w konkursach, zabawach, pokazach i imprezach sportowo – rekreacyjnych. MDK prezentuje wtedy swoją prawie 10 metrową maskotkę z własnym logo placówki. Tego ludzika, któremu na imię UNIK wyginającego się pod wpływem sprężonego powietrza w różne strony naśladują nastolatki, fotografując się z chwiejem.

Kiedyś w Święto Dzieci organizowano turnieje gier i zabaw o puchar Inspektora Oświaty i Wychowania. Po emocjonujących zabawach ruchowych reprezentacji szkół zwycięzca odbierał puchar, wszyscy bawili się doskonale. Poszczególnym turniejom, które były wesołą rywalizacją jasielskich podstawówek, patronowały zawsze ogólnopolskie media, w tym wiele czasopism dla dzieci i młodzieży: MIŚ, PŁOMYCZEK, PŁOMYK, ŚWIAT MŁODYCH oraz TELEWIZJA DZIEWCZĄT I CHŁOPCÓW TVP 1.

Innym razem demonstrowano sprzęt żeglarski na ogrodowym basenie, gdzie dzieci udawały piratów. Na jeszcze inne świętowanie 1 czerwca „sfrunął” do Ogrodu Jordanowskiego śmigłowiec sanitarny z bazy GOPR w Sanoku. Te służby ze ścianą wspinaczkową i specjalistycznym sprzętem do ratowania ludzi w górach pojawiły się

w Jasle jeszcze raz. Co roku przybywają pojazdy służb ratowniczych, w tym bieszczadzki oddział konny policji. Na prawie 3 - hektarowym terenie zielonym organizuje się przejażdżki konne wierzchem, ale mniejsze dzieci i nagrodzonych w konkursach wozi się prawdziwymi bryczkami. Raz w czasie Międzynarodowego Dnia Dziecka zorganizowano prawdziwy turniej rycerski z udziałem wojów sandomierskiego bractwa.

Zawsze są popisy taneczne zespołów MDK i innych uczniowskich formacji ruchowych. „Plac zabaw – bez alkoholu” – takie hasło często przyświeca tej ludycznej zabawie dla dzieci, które przybywają tutaj licznie, oczywiście, z całymi rodzinami.

Zawiązana w jasielskim eMDeKu sekcja narciarska, zaczynająca od zabaw na stoku i organizująca jedyne w mieście giełdy sprzętu i ekwipunku, dziś jest funkcjonującym znakomicie samodzielnym renomowanym klubem.

Ogródkowe boiska są miejscem spotkań dla miejscowych drużyn podwórkowych i innych nieformalnych grup. Poza tym stały się zapleczem treningowym dla miejscowego klubu sportowego „Czarni 1910 Jasło”. MDK organizuje też coroczny turniej piłki nożnej ministrantów o mistrzostwo Jasła.

„Powiatowa spartakiada sportowa” ma wielu zwolenników, bo są to zawody patrzące z przymrużeniem oka na zabawne konkurencje i ich wyniki. Każdy, kto rzuci beretem na odległość, czy celnie trafi piłką w bramkę, której broni profesjonalny bramkarz otrzymuje od organizatorów upominek. Jest jeden warunek, musi aktywnie uczestniczyć w wybranej konkurencji.

Przez całe dziesięciolecia kort tenisowy w Ogrodzie Jordanowskim był jedynym w mieście, stąd i ta forma pracy była popularna w gronie młodzieży i nie tylko... Obiekt ten z czasem powierzyliśmy fachowemu i kosztownemu utrzymaniu Jasielskiemu Stowarzyszeniu Tenisa Ziemi, które spontanicznie powstało z grona naszych bywalców. Dorośli utrzymują i pielęgnują kort, młodzież pod okiem nauczyciela gra w tenisa.

Tenis stołowy ma wielu zwolenników i mimo szczupłości bazy od zawsze mogli oni sobie pograć w eMDeK-u, towarzysko, w grupie formalnej lub turniejowo. Coroczne turnieje sponsorowane przez jeden z jasielskich banków są już renomowaną imprezą. Zwycięzcy jednej z edycji reprezentowali województwo na Mistrzostwach Polski Tenisa Stołowego Placówek Wychowania Pozaszkolnego organizowanych przez MDK w Świdnicy.

Jasielski MDK sprzyjał w sposób szczególny piłce ręcznej. Zważając na rozmiar przedsięwzięcia szkolenie i rozgrywki koordynował autonomiczny „Uczniowski Klub Sportowy Klub Olimpia”, który wówczas rozślawiał Jasło licznymi sukcesami.

Przez wiele lat funkcjonowania w strukturach województwa krośnieńskiego, na zlecenie Kuratorium Oświaty w Krośnie, MDK był organizatorem konkursu: Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego, zarówno eliminacji miejskich jak i doraźnie - wojewódzkich.

Corocznie, z okazji Dnia Dziecka, w Ogrodzie Jordanowskim przy MDK odbywa się wielki otwarty konkurs wiedzy i umiejętności z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego, organizowany wspólnie z Policją, Państwowym Zakładem Ubezpieczeń i Jasielskim Klubem Motorowym i Ratownictwa Drogowego.

Konkursy wzbogaca pokaz sprzętu pomocnego w codziennym działaniu i różnych akcjach POLICJI, STRAŻY POŻARNEJ, POGOTOWIA RATUNKOWEGO I OGOTOWIA GAZOWEGO.

Bezpieczeństwo dzieci na drodze było także tematem popularnych konkursów rysunkowych „Kredkujemy asfalt”.

Podobne konkursy wzbogacone o pokazy ratownictwa drogowego przygotowane przez Zespół Szkół Medycznych i wolontariuszy Polskiego Czerwonego Krzyża prowadzi się także w czasie ferii zimowych oraz podczas DNI HONOROWEGO KRWIODAWSTWA.

MDK uczestniczył również czynnie w stałej akcji policji adresowanej do młodzieży - znakowania rowerów .

Zasady ruchu drogowego stanowią ważny element stałych działań opiekuńczych MDK zapisanych w rocznych planach pracy realizowanych z dużą troską codziennej pracy, ze szczególnym uwzględnieniem wszelkich form wyjazdowych, wycieczek, wędrówek, także spacerów po Ogrodzie Jordanowskim. W trosce o bezpieczeństwo naszych bywalców MDK zadbał o ustawienie stosownych znaków ograniczających poruszanie się w terenie przeznaczonym do rekreacji i zabawy dla dzieci.

MDK w swym stałym wystroju budynku wewnątrz, prezentuje profesjonalnie wydane znaki ruchu drogowego, bądź prace plastyczne dzieci obrazujące tę problematykę.

W Ogrodzie Jordanowskim jest wiele miejsca także na przejażdżki rowerowe, jednak w wyznaczonych miejscach i pod opieką rodziców. Naszą ambicją było i jest szkolenie uczestników bezpiecznego ruchu drogowego, co finalizowano podczas szkolenia i egzaminów na kartę rowerową. Zawsze podczas Dnia Dziecka, ktoś, kto umiejętnie pokona rowerowy tor przeszkód i wykaże się znajomością przepisów o ruchu drogowym wyjeżdżał z MDK na rowerze, który otrzymywał w nagrodę. Także co roku wśród stałych uczestników zajęć losujemy podczas zabawy Andrzejkowej – rower, popularyzując przy okazji szlaki rowerowe jasielszczyzny. Ów pojazd, na co zwraca się uwagę, musi być wyposażony zgodnie z obowiązującymi zasadami, ostatnio także wydawanym „Kodeksem Rowerzysty i otorowerzysty”.

MDK włączył się aktywnie, także finansowo, ze składek rodziców w wydanie i kolportaż „Kodeksu Rowerzysty i Motorowerzysty”. Uzyskane w tej akcji egzemplarze Kodeksu są nagrodami w konkursach organizowanych w MDK.

Często, jako drobne upominki, w MDK rozdawane są akcesoria odblaskowe, atestowane, stanowiące ważny element wyposażenia ucznia na drodze.

Dla wytrawnych młodych cyklistów MDK organizował zawody rowerowe na okalających miasto wzgórzach.

W czerwcu 2003 odbył się w Jaśle niezwykle wielki piknik pod hasłem: „Jasło bez barier - Integracyjny Raj Koncert ”, który był nie tylko prezentacją zespołów chrześcijańskich – był wydarzeniem, które miało pomóc w pełniejszym zrozumieniu słowa integracja.

Celem akcji było zwiększenie akceptacji dla osób niepełnosprawnych przez społeczność małych miast i wsi oraz ukazanie wielkich możliwości zrozumienia „tego, co odmienne” poprzez wolontariat. Całość imprezy składała się z dwóch elementów: koncertu i pikniku rodzinnego. Koncert odbywał się w Rynku, zaś piknik w Ogrodzie Jordanowskim.

Miały wówczas miejsce występy amatorskich zespołów muzycznych oraz wiele imprez sportowych, których naczelną zasadą było łączenie osób sprawnych

z niepełnosprawnymi np.: mecz koszykówki na wózkach, wyścig na wózkach itp. Wszystko po to, aby osoby sprawne ruchowo mogły choć raz doświadczyć trudu, jaki muszą pokonać niepełnosprawni, by móc funkcjonować w codziennym życiu. W trakcie trwania imprezy odbywała się także zbiórka pieniędzy na wyrównanie szans edukacyjnych dzieci z najbiedniejszych rejonów i tak już ubogiego Podkarpacia.

Zbiórkę, nie po raz pierwszy, zorganizowała Fundacja „Własny_Tornister”, która była jednym z organizatorów Raj Koncertu. Aby w pełni uzmysłowić młodym ludziom potrzebę pomocy i „zarazić” ich wolontariatem, fundacja zaproponowała młodzieży realizację projektu „od zbiórki po rozdawanie”. Dla wielu był to niejednokrotnie pierwszy kontakt z kimś innym niż jego dotychczasowe środowisko. Okazało się to świetną szkołą odpowiedzialności, a bezpośredni kontakt z ludźmi dla których kwestowali pozwolił zrozumieć potrzebę pomocy.

Poznaliśmy młodzież z jednego z Liceów w Jasle, która wzięła udział w akcji „Własny Tornister”. Zobaczyliśmy, jak pod wpływem nowego doświadczenia zmieniały się ich wyobrażenia o świecie wokół nich i jak zmieniali się oni sami.

Pokazano także, jak wyglądała ich praca „od zbiórki po rozdawanie”. Wzięliśmy udział w konwoju z darami do najbiedniejszych rejonów Podkarpacia.

Fragmenty samego Raj Koncertu, bowiem i tutaj na głównej scenie miała miejsce integracja, pokazano w TVP 1 . Wszystko za sprawą wspólnych występów zespołu „Na Górze” z każdym zespołem biorącym udział w Raj Koncercie. Członkowie „Na Górze” są na co dzień zwykłymi pensjonariuszami domu pomocy społecznej dla upośledzonych umysłowo, zaszytego na peryferiach Wielkopolski. Jednak razem ze swoimi opiekunami postanowili stworzyć zespół, który wydaje płyty, nagrywa teledyski i gra koncerty. Absolutnie niezwykle był finał tej imprezy, kiedy to Papież Jan Paweł II pozdrowił „znane mi Jasło” i uczestników Raj imprezy, w tym szczególnie niepełnosprawnych w bezpośredniej transmisji poprzez TVP i TVP Polonia na „Anioł Pański” w samo południe.

Szczególną, trwałą, współpracę MDK utrzymuje ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno - Wychowawczym. Najwięcej uciechy dzieci ze specjalnymi potrzebami mają podczas zajęć plastycznych, teatralnych, rekreacyjnych, rozgrywek sportowych i nade wszystko podczas corocznych zabaw walentynkowych. A zatem ów „Raj” trafił na podatny grunt.

Ogrodowe boiska do siatkówki i koszykówki są otwarte non stop dla grup uczniowskich przybywających tutaj na lekcje wychowania fizycznego oraz licznych grup nieformalnych „okupujących” ten obiekt. MDK koniunkturalnie prowadzi zajęcia stałe w tych dyscyplinach wypełniając zapotrzebowanie młodzieży w tym zakresie.

MDK uczestniczył aktywnie w popularnej kiedyś akcji gazety nastolatków „Świat Młodych” zamieniania boisk sportowych na lodowiska. Udało się zadowolić młodych. Popularna wówczas gazeta nastolatków przedstawiła na swych łamach MDK wraz z rewelacyjnym świetnie zmrożonym i urządzonym lodowiskiem przy małej Szkole Podstawowej w Krempej, miejscowości w powiecie jasielskim położonej tuż przy granicy ze Słowacją.

Stała górką saneczkowa usytuowana w Ogrodzie Jordanowskim sprzyja bezpiecznemu saneczkowaniu zimą, latem jest naturalnym wzgórzem, które niekiedy służyło za swoisty amfiteatr.

Mikroklimat Ogrodu Jordanowskiego i otoczenie wraz z alejkami i ciepłą bazą są świetnym miejscem na kuligi dla najmłodszych mieszczuchów i takie się, ku uciesze także rodziców troszczących się o bezpieczeństwo dzieci, zdarzały przy MDK.

Wycieczki z programem rekreacyjnym są w naszej placówce formą nagrody dla uczestników zajęć realizowaną najczęściej na zakończenie roku szkolnego.

Baseball – to rzadko spotykana i niezwykła forma sportowo – rekreacyjna w naszym kraju. To w Jasle przy współpracy MDK powstała Mała Liga Baseballu. Drużyny dziecięce, trenowane przez rodzimych nauczycieli, ubrali i wyposażyli amerykańscy sponsorzy. Do dziś mile wspominamy baseballowe spotkania Jaślan z Prezydentem Georgem Bushem 10 lipca 1989 r. w Warszawie. MDK był organizatorem I Mistrzostw Polski Małej Ligi Baseballu w lipcu 1990 roku.

Kiedy w październiku 1988 roku Stanley Kokoszka, Amerykanin polskiego pochodzenia zaczął propagować tę dyscyplinę sportu w Polsce „męską decyzję” podjęło niewielu. Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 9, Jan Kopeć, rozpropagował tę nowinkę w swojej szkole. Leszek Zduński nauczyciel dziewiątki został dzielnym i skutecznym pierwszym trenerem. Zbigniew Dranka, dyrektor MDK zatrudnił tego i innych instruktorów baseballu i przyjął Małą Ligę Baseballu do MDK, zaś ówczesny Naczelnik Miasta Jan Szweda wskazał plac pod budowę pierwszego w Polsce boiska do baseballu. Sfinansowali je Amerykanie z Syracuse. Na tym boisku zorganizowano I Mistrzostwa Polski Małej Ligi Baseballu. Dyrektorem imprezy był Zbigniew Dranka. Po zaciętej walce z Brzegiem, Wrocławiem, Kutnem, Rybnikiem, Warszawą wygrało Jasło. Baseballiści z Jasła uzyskali tym samym prawo do udziału w Mistrzostwach Europy, które odbywały się w bazie amerykańskiej w niemieckim Ramstein. Występ był całkiem udany. Młodzi gracze z Jasła zajęli w ME 8 miejsce. Z czasem Mała Liga Baseballu przekształciła się w autonomiczny klub z licznymi sukcesami i przeobrażeniami.

Baseball w Jasle to już temat na oddzielną publikację i liczne prace magisterskie. Warto w tych publikacjach wspominać także o innych animatorach wprowadzenia baseballu do Polski poprzez Jasło. Są to Henryk Cetnar, Danuta Winkel, Roman Ingot, Helena Dziadosz.

Po mistrzostwach do Jasła nadeszły gratulacje:

„Pan
Zbigniew Dranka

*Dyrektor Małej Ligi Baseballu Młodzieżowy Dom Kultury
Jasło*

PU-26-07/35/90 Warszawa 1990.12.10)

Komitet do Spraw Młodzieży i Kultury Fizycznej wyrażają podziękowanie za zorganizowanie na wysokim poziomie imprez, które przyczyniły się do kształtowania nawyku uczestnictwa dzieci i młodzieży w kulturze fizycznej poprzez rozwój nowatorskiej w Polsce dyscypliny sportowej "Baseball" –

*Dyrektor Departamentu Upowszechniania
Kultury Fizycznej Turystyki i Wypoczynku
Cezary Droszcz”*

Wrocław, dnia 1991-07-10

*mgr Zbigniew DRANKA
Prezydent Małej Ligi Baseballu w Jaśle*

W imieniu Towarzystwa Przyjaciół Małej Ligi Baseballu we Wrocławiu oraz własnym pragnę gorąco podziękować za szczególną pomoc w początkach tworzenia Małej Ligi Baseballu we Wrocławiu.

Będziemy zawsze uważać Pana za sprzymierzeńca i przyjaciela społeczności baseballowej.

Przekazując te słowa szacunku i podziękowania, życzę jednocześnie dalszych osiągnięć w pracy zawodowej i szczęścia w życiu osobistym.

*Prezes Zarządu Głównego
Towarzystwa Przyjaciół Małej Ligi Baseballu
Zdzisław Sutyło*

Wiosną 2006 roku na murawie MOSIR'u mogliśmy podziwiać treningi zawodników drużyny baseballowej "PANTERY". Na treningi uczęszcza ok. 20 zawodników, w wieku od 17 do 28 lat. Młodzi i niezwykle ambitni ludzie chcą znów pokazać, że baseball w Jaśle nadal żyje i jest dyscypliną cieszącą się zainteresowaniem. Są debiutantami w II lidze, grupy południowej.

W sobotę 13 maja 2006 wczesnym rankiem ruszyli, by rozegrać swój pierwszy od lat w tym sezonie mecz. Tak reaktywowano w Jaśle baseball.

Na czele nowego klubu stoi Łukasz Jachimek, zawodnik pierwszej drużyny MLB sprzed lat, który jest dziś uzdolnionym trenerem jasielskiej drużyny baseballowej „JKB PANTERY JASŁO”, a także nauczycielem wychowania fizycznego i rewitalizacji indywidualnej w Specjalnym Ośrodku Szkolno Wychowawczym w Jaśle. Wspierają go także koledzy z mistrzowskiej drużyny m.in. Paweł Stygar. Pomysł ten wziął się stąd, iż dawniej wielu jaślan grało w baseball. Ci, o których teraz mówimy trenowali tę dyscyplinę przez ok. 10, 11 lat, po czym nastąpiła przerwa.

Po tym, jak przestali grać, zaczęło im czegoś brakować. Teraz większość zawodników ukończyła studia, znalazła sobie pracę. Niektórzy grali w baseball za granicą. Teraz postanowili reaktywować drużynę i udało się. Pozyskali kilku sponsorów, ruszyła Wakacyjna Szkoła Baseballu dla młodzieży. Zostały utworzone 3 kategorie wiekowe, a więc swoich sił będą mogli spróbować zarówno starsi, jak i młodszy. Drużyna seniorska ma byt i zaplecze. Zainteresowanie baseballlem w Jaśle jest duże, już podczas obecnych meczy młodzi chłopcy przychodzą i pytają, czy w przyszłości zostanie utworzona drużyna dla młodych zawodników. Dawniej takie drużyny istniały w Jaśle, były także organizowane wyjazdy na Mistrzostwa Polski, młodzież zdobywała sukcesy. Obecnie w każdej kategorii wiekowej szkoli się dzieci.

Równocześnie wdrożono akcję *informacyjną* „Kij służy do gry - nie do przemocy”. Jest to główne hasło szkoły wakacyjnej. W Polsce kij baseballowy kojarzy się dzieciom głównie z przemocą, jasielscy baseballiści mówią im, o tym, że kij służy do grania, tylko i wyłącznie można go używać na boisku sportowym. Boisko, mecz, żadna „ impreza”.

W 1997 roku Visa i Bank Polski PKO ogłosili ogólnopolski konkurs plastyczny na plakat o tematyce olimpijskiej. Wygrał go, na etapie krajowym i światowym, uczeń z pobliskiej Libuszy Jakub Hubner. W nagrodę, po wielkim wernisażu, który odbył się w Młodzieżowym Domu Kultury w Jaśle zwycięzca tego konkursu „Olimpiada wyobraźni z Visą” polecił na Olimpiadę Zimową do Saporro.

W dziejach placówki zdarzyło się, że wraz z Zespołem Szkół Rolniczych w Trzcinicy, Zespołem Szkół Chemicznych w Jaśle, podjęto inicjatywę Polskiego Komitetu Olimpijskiego, Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie i Starostwa Powiatowego w Jaśle i zorganizowano DNI OLIMPIJSKIE .

W ramach imprezy odbyły się biegi przełajowe uczniów szkół średnich.

Podczas specjalnej sesji artystycznej w Młodzieżowym Domu Kultury w Jaśle powstały projekty plakatu olimpijskiego.

Zwycięzcy biegów przełajowych otrzymali w nagrodę trofea sportowe: puchary i statuetki, zaś laureaci konkursu plastycznego dyplomy i upominki.

Spotkanie wieńczące DNI OLIMPIJSKIE w powiecie jasielskim, które odbyło się w Młodzieżowym Domu Kultury w Jaśle – z udziałem laureatów zmagania „olimpijskich”- uświetnili swym występem uczniowie Zespołu Szkół Chemicznych w Jaśle. W montażu poetycko - muzycznym przybliżyli rówieśnikom dzieje oraz ideę igrzysk olimpijskich.

W letnie dni do Ogrodu przychodzą rodzice z dziećmi, spacerowicze, zakochane pary, a także nowożeńcy..... na ślubne sesje fotograficzne. Stałych bywalców nie dziwi, uprawiający codzienny jogging Pan Jureczek.

Zadomowili się tu na dobre miłośnicy deskorolek przysposabiając infrastrukturę ogrodu do swoich treningów.

Niedawno zakupiono nowe urządzenia zabawowe dla dzieci. Obiekt czeka niezbędna rewitalizacja.

Młodzieżowy Dom Kultury w Jaśle jest publiczną placówką pracy pozaszkolnej w systemie Edukacji Narodowej, prowadzoną od 1999 roku przez powiat Jasło zrzeszoną od 1996 roku w Europejskim Stowarzyszeniu Instytucji Wolnego Czasu w Pradze.

Zbigniew Dranka, będąc dyrektorem MDK był wiceprzewodniczącym Sekretariatu Krajowej Rady Placówek Wychowania Pozaszkolnego. Pracował też w zespole ds. reformy wychowania pozaszkolnego powołanym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

MDK należy także do powstałego w 2002 roku z inicjatywy Sekretariatu Krajowej Rady Placówek Wychowania Pozaszkolnego - Polskiego Stowarzyszenia Wychowania Pozaszkolnego. Zbigniew Dranka jest członkiem założycielem tej organizacji pożytku publicznego

i jej wiceprzewodniczącym. PSWP jest członkiem Międzynarodowej Federacji Ośrodków Szkolenia Metodami Nauczania Progresywnego FI CEMEA w Brukseli oraz Europejskiego Stowarzyszenia Instytucji Czasu Wolnego Dzieci i Młodzieży EAICY afiliowanego przy Radzie Europy. MDK utrzymuje niekonwencjonalne kontakty z pokrewnymi placówkami krajowymi i zagranicznymi.

Ważną formą działalności MDK w Jaśle są inne imprezy, konkursy, przeglądy, festiwale oraz zabawy organizowane dla odbiorców w różnym wieku i z różnych środowisk. Najbardziej popularne o dużych tradycjach są konkursy: piosenki obcojęzycznej „Love me

tender", śpiewających przedszkolaków „Eko - piosenki z małej scenki” plastyczny „Ale jajo”. Bazą dla tych przedsięwzięć jest zarówno budynek zacnej instytucji, jak i Ogród Jordanowski.

Nic dziwnego, że XI Ogólnopolski Zjazd Miłośników Starych Miast, organizowany przez MDK, odbywający się w Jaśle w dniach 24 - 27 sierpnia 2007 zgromadził w tym obiekcie, w sercu miasta, około 200 młodych ludzi z całego kraju. Nocowali oni zaś w pobliżu słynnego wykopaliska archeologicznego w Trzcinity.

Barwny korowód wyruszył z Ogródu Jordanowskiego do Rynku, gdzie odbył się pokaz strojów historycznych, prezentacje miast oraz konkurs wiedzy o mieście i regionie. Uczestnicy zjazdu mieli też spotkania z ciekawymi ludźmi, ognisko, wyprawę do Magurskiego Parku Narodowego, wędrowkę szlakiem architektury drewnianej i cmentarzy wojennych oraz koncerty Zespołu Pieśni i Tańca „Małe Słowianki” i „Big eMDeK Orchestra”. Zjazd zakończyła wspinaczka na górę „Liwocz”, gdzie wszyscy uczestniczyli we Mszy Świętej.

O funkcjonowaniu MDK decyduje zespół kilkudziesięciu ludzi, pracowników etatowych i współpracowników - specjalistów. Od tych osób wszystko się rozpoczyna. Łatwo ich rozpoznać po otwartym sercu dla każdego młodego człowieka, zaś MDK po tym, że ma uśmiechnięte słońce z serduszkami w herbie.

W MDK w Jaśle dojrzewają dziecięce marzenia i spełniają się pasje często kontynuowane w późniejszych latach. Wychowanie młodzieży przez zabawy i gry sportowe stało się priorytetem działalności autorstwa dr Jordana: „mieć wychowane dziecko takim, ażeby jemu z nami i nam z nim dobrze było, ażeby w zdrowym ciele miało czyste serce i niepokalaną duszę i było uzdolnione do pracy”, stało się ideą realizowaną w krakowskim parku, a w późniejszym okresie zostało przeniesione do innych miast w Polsce, także do Jasła. Aspekty wychowawcze w minionym stuleciu zwracały uwagę na połączenie bardzo istotnych elementów, mianowicie wychowania umysłowego i moralnego. O głębokich korzyściach płynących z gier i zabaw wypowiedział się obszernie Henryk Jordan na odczycie we Lwowie w 1891 roku w sali „Sokoła”. W rozprawie „O zabawach młodzieży” zwrócił uwagę na aspekty naturalnych potrzeb ruchowych w gronie rówieśników, kształtowania cierpliwości, wytrwałości, panowania nad sobą, orientacji, szybkości działania i samodzielności.

Zbigniew DRANKA